SJORS

BEHOORT BIJ PANORAMA 12 JANUARI 1939

MET EEN VAARTJE NAAR BENEDEN!

EEN MISLUKT SCHAATSPARTIJTJE

OUD, maar zonnig, lekker weer. Sneeuw en ijs overal en daarboven een prachtige blauwe lucht. Was het wonder, dat de kleine Elly tintelde van verlangen om naar buiten te gaan en voor het eerst haar prachtige nieuwe schaatsen te proberen, die ze nog maar pas geleden van dien goeien, braven Sint had gekregen?

Maar.... dat kon zo maar niet gaan!

Kleine Elly was ziek geweest. Nee, niet zo heel erg, maar met haar zwak gestel moest ze toch voorzichtig zijn en oppassen.

„Je mag wel eventjes van de lekkere zon genieten," had moesje gezegd, „ik zal je lekker inpakken en dan mag het wel."

„Mag ik niet op het ijs, moeke?"

„Nee, kind, nog niet. Nog een weekje afkijken. Dan mag het wel."

Elly trok een pruillipje. Moeke zag alles ook dadelijk zo donker in, vond Elly. Mieke en Anneke van de buren waren toch ook ziek geweest en nu ravotten ze toch maar heerlijk op het ondergelopen stuk weiland. Ze had ze zien voorbijkomen en ze hadden triomfantelijk hun schaatsen in de hoogte gestoken, alsof ze wilden zeggen: „Hè, toe, hoe kun jij nu daar binnen blijven zitten met zo'n weer en zo'n ijs?"

Elly had een gevoel of er daar op haar linkerschouder een geheimzinnig mannetje zat, dat haar in het oor fluisterde:

„Het is heus niet zo erg, hoor. Jij kunt best een rondje wagen op het ijs. Kijk eens hoeveel kinderen er zijn en die schaatsen allemaal of glijden of varen met hun sleetjes dat het een lust is. Als je stil blijft staan, krijg je heel koude voeten en dat is vast niet goed. Je moet zien, dat je lekker warm blijft en dat kun je alleen als je flink schaatst. Ik zou het vast proberen."

Elly aarzelde. Ze wist hoe bezorgd moeder was en hoe gauw ze zelf iets te pakken had. Het was helemaal niet leuk als je te bed moest blijven, en dit niet mocht en dat niet. En je kreeg dan allerlei akelig nare drankjes te slikken, die heel bitter smaakten. En het leek wel of dat medicijnflesje nooit leeg werd.

Ze zuchtte en keek eens om naar het huis. Moeder ging net weg om een boodschap te doen en Elly kreeg een kleurtje.

Zou ze werkelijk?

„Toe maar," zei het stemmetje, „toe maar, nu heb je de kans en moeder zal het heus fijn vinden als je met zo'n stel fijne blozende wangen thuiskomt."

En Elly luisterde. De stem klonk immers zo verleidelijk en de zon lonkte zo lief en de schaatsen zagen er zo fijn uit. Ze liep gauw naar binnen, trok de la van de kast open en haar handjes beefden terwijl ze haar nieuwe bezit tegen haar hartje drukte en er vlug mee naar buiten rende. Het was gebeurd.

Het was helemaal niet leuk als je in bed moest blijven ....

Moeder was nergens meer te zien en Elly spoedde zich naar het weiland, waar reeds veel van haar vriendinnetjes aan het stoeien waren. Ze werd begroet met allerlei uitroepen van vreugde, want ze hielden allemaal van haar omdat ze zo opgewekt was en altijd allerlei leuke spelletjes wist te bedenken. Ze was trouwens ook een aardige kleine meid.

Vlug bond ze haar schaatsen onder en met kloppend hartje nam ze de eerste schreden. De baan was goed glad en effen en je kon er rustig rijden, omdat het nergens diep en gevaarlijk was.

Het duurde niet lang of Elly voelde haar wangen gewoon gloeien van opwinding en pret. Ze had het nog nooit zo fijn gevonden.

„Zie je nu wel," zei het stemmetje, „zie je nu wel dat het gaat? Moeke had ongelijk en was veel te bang."

Maar Elly was toch niet helemaal op haar gemak. Ze had goed te schaatsen en te spelen, toch bleef er daar in haar binnenste altijd iets knagen, iets kloppen en hameren en dat iets maakte, dat ze lang niet genoot zoals anders en dat ze nu en dan toch eens schuw naar de kant van het weiland keek.

„Gek," dacht ze, „ik heb lang niet zoveel plezier van mijn nieuwe schaatsen, als ik me had voorgesteld. Hoe zou dat komen?"

Ze nam nog een paar ronden, schaatste samen met nog enkele vriendinnetjes, maar vond dat het hoe langer hoe slechter ging.

Ja, nu zou moeke wel terug zijn van dat boodschappen doen. Zou ze 't merken, dat er iemand in de la van die kast was geweest? En als ze 't merkte, zou ze dan....

Elly verschoot van kleur. Verbeeld je dat moeke naar het weiland kwam en haar hier, waar alle

Ze werd begroet met allerlei uitroepen van vreugde....

kinderen bij waren, afstrafte en berispte? Nee, dat zou moeke zeker niet doen. Moeke was verstandiger. Maar Elly wist, dat moeke heel droef zou kijken, dat haar lieve ogen een taal zouden spreken, die veel meer betekende voor kleine Elly dan welke berisping ook.

Elly was bij de ingang van de wei.

„Hé," zei Annie, „doe jij je schaatsen al af, Elly? Je bent er pas en nu al moe?"

Elly knikte, maar zweeg. Haar koude, verkleumde vingers peuterden aan de riemen en ze keek niet eens op toen haar vriendinnetjes zwaaiend en roepend voorbijvlogen. Er zaten waterlanders in haar ogen en ze rolden langzaam over haar blozende wangen.

„Je bent dwaas," zei het geheimzinnig kereltje op haar linkerschouder. „Het ging juist zo goed en nu maak je 'r zelf een eind aan."

„Het was verkeerd," fluisterde Elly, „want het mocht niet van moeke en ik weet dat moeke verdriet zal hebben, omdat ik ongehoorzaam ben geweest. Het is beter dat ik naar huis ga en eerlijk opbiecht."

En Elly ging met lood in haar schoentjes weer naar huis.

En voordat ze binnentrad probeerde het mannetje op haar schouder het toch nog een keer.

„Wacht even," zei hij, „wacht eens even. Moeke gaat net naar boven en dan kun je vlug naar binnen lopen en je schaatsen weer opbergen. Ze drogen wel vanzelf en dan doe je maar net of er niets is gebeurd. Met een beetje handigheid speel je dat wel klaar. Pas maar op."

Ja, dat zou wel gaan.

Maar.... dan zou ze moeke voor de tweede keer bedriegen en.... ze was er ook helemaal niet zo zeker van, dat moeke haar innerlijke onrust niet zou zien, want ze wist goed genoeg hoe scherp de ogen van een moeder kunnen kijken. En dan zou moeder vragen stellen en Elly zou moeten liegen en weer liegen en zo zou dat doorgaan om te eindigen.... waar? Ja, waar?

Vastbesloten gaf Elly een rukje met haar hoofd en stapte naar binnen.

Er was niemand, maar moeder was boven.

„Ben jij het, Elly?" riep moeder van boven.

„Ja, moeke."

„Ik kom dadelijk, kind, ik heb vast een beker warme melk klaar staan voor je."

Die goede, lieve moe. Altijd bezorgd, altijd in de weer. Toen moeke beneden kwam, keek ze verrast op, omdat Elly zachtjes zat te huilen.

„Maar, kind...."

„Ik.... ik.... o, moeke, het spijt me zo.... ik ben toch naar het ijs geweest, maar ik had er geen plezier in en dat akelige mannetje op mijn linkerschouder zei, dat het zo prettig zou zijn en.... en.... ik ben ongehoorzaam geweest, moeke."

Moeke zag de kletsnatte schaatsen liggen onder de stoel en begreep. En toch kwam er een zachte, blijde glans in haar oude ogen, terwijl ze rustig haar blanke handen legde op het kroezelkopje voor haar. Ze begreep zo goed wat er was gebeurd en hoe groot de verleiding was geweest. Maar ze begreep ook evengoed, dat de strijd niet vergeefs was gestreden en dat de beste overwinning toch aan haar kleine Elly was gebleven.

„Je had het niet mogen doen, kindje," zei ze goedig, „dat voel je nu zelf wel, niet? Maar moeke is blij, dat je eerlijk en rechtschapen voor je fout bent uitgekomen. Laat het zo blijven, kindje, tussen ons twee, ook als je veel ouder en groter bent geworden. Beloof je dat, kleine Elly?"

Elly knikte.

Ze wist wat moeder bedoelde en hoe ze het bedoelde. Er viel een steen van haar hart en half snikkend, half glimlachend fluisterde ze:

„U zegt het maar, moeke, als het tijd is voor me om naar buiten te gaan en als het werkelijk mag."

En moeder lachte voldaan.

Ze had het al bemerkt, dat de schaatsen weg waren en Elly ongehoorzaam was geweest en ze had Elly zien aankomen, maar was met opzet naar boven gegaan om Elly in de gelegenheid te stellen de schaatsen ongemerkt weg te bergen.

Ze had de eerlijkheid en oprechtheid van haar kind op de proef willen stellen en ze was dankbaar, o zó dankbaar, dat die proef schitterend was geslaagd.

Want was dat niet de grootste overwinning? De overwinning, die een kind weet te behalen op zichzelf?

V. LATTE

Het is beter dat ik naar huis ga en eerlijk opbiecht. En Elly ging met lood in haar schoentjes weer naar huis.

PRINS VALIANT
RIDDER ZONDER VREES
door HAROLD R. FOSTER

KITTY MUIS EN HAAR HOND

DOOR BRANDON WALSH

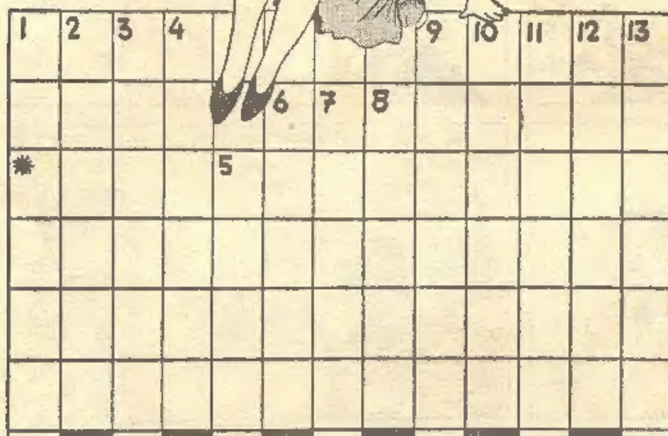
BONT ALLERLEI

LETTERPUZZLE

Van boven naar beneden moet je woordjes van zes, vijf en vier letters invullen. De meeste hebben zes letters. Het is geen moeilijke puzzle, want we hebben de letters, waaruit elk woordje bestaat, er bij gegeven. Doe dus je best!

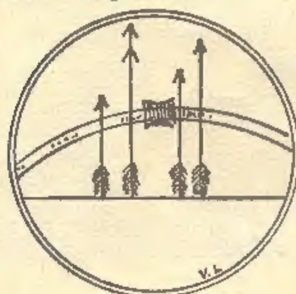
Bij juiste invulling komt op de rij, waar het sterretje staat, van links naar rechts de naam van 'n maand waarin vele feesten worden gevierd.

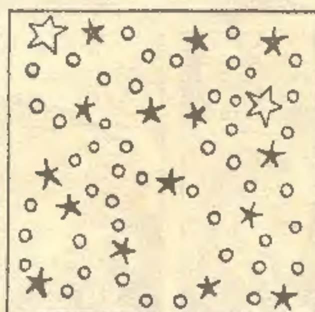

1. Een ander woord voor: geschenk: D E A A C U.
2. Spelen de kinderen wel eens mee: L E E H O P.
3. Brandt in de winter: C E L H A K.
4. Zit in een torenklok: E P L K E L.
5. Zijn sommige meisjes bang voor: (jullie niet) I S U M.
6. Boomsoort: B E L A E.
7. Eet je soep of pap: P E L L E.
8. Een kleur: I B R U N.
9. Iedere morgen moet je je haar ......: M M E N A K.
10. Persoon die vlees verkoopt: G E R S L A.
11. Als je vis gegeten hebt, zijn de ...... over: T N E R G A.
12. Doet een meisje aan als het koud is: T L A N M E.
13. Gebruikt een schilder bij het verven van een huis: A D L D E R.

SPREEKWOORDENREBUS 20

Hoe luidt het spreekwoord, dat deze tekening voorstelt?

STERRENPUZZLE

Je moet van de ene witte ster naar de andere gaan, maar ook door alle cirkeltjes en zwarte sterren. De lijnen mogen elkaar niet kruisen en tussen de zwarte sterren moeten er telkens evenveel cirkeltjes staan. Zie je daar kans toe?

Oplossingen vorig nummer

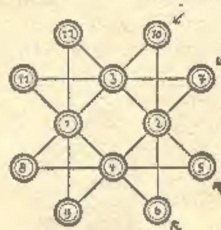
BOER KLAAS EN ZIJN RIJDIER

SPREEKWOORDENREBUS 19

Een blok aan 't been hebben.

GETALLENPUZZLE

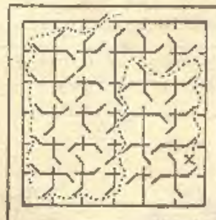
LETTERRAADSEL

1. Negen. 2. Ier. 3. Even. 4. Uit. 5. Winnaar. 6. Jammeren. 7. Avond. 8. Adam. 9. Rook.
Geheel: NIEUWJAAR.

EEN REKENPUZZELTJE

Van 8109 maken we eerst 1089 en dit vermenigvuldigen we met 9: Dus 1089 × 9 = 9801. Precies andersom.

DOOLHOFPUZZLE

ATTENTIE!

Meisjes en jongens! De beide Indiaantjes Wig en Wam komen jullie vanaf volgende week een handje helpen. Twee vrolijke, handige knutselaars, die weten te toveren met kurken, ijzerdraadjes en papier. Let op ons nummer van volgende week! En zoek alvast alle kurken, ijzerdraadjes, pijpenreinigers, enz. bij elkaar!

Volgende week allemaal present op pagina 7 en allemaal lid van ons Knutselclubje Wig en Wam!

EEN WERELDKLOK

Jullie weten natuurlijk allemaal, dat de tijd niet overal hetzelfde is, want als jullie de radio-uitzendingen uit Nederl.-Indië b.v. beluisteren, zullen jullie al wel gehoord hebben, dat ze 't daarginds hebben over avond en nacht, terwijl het bij ons nog lekker dag is. Kun je nu niet zo'n tabelletje maken, waarop je meteen kunt zien, hoe laat het in andere wereldstreken is, wanneer het bij ons een bepaalde tijd is?

Dat is niet moeilijk. Bijgaande afbeelding is 'n wereldklok, die de tijd aangeeft voor de meeste landen. We maken die klok als volgt:

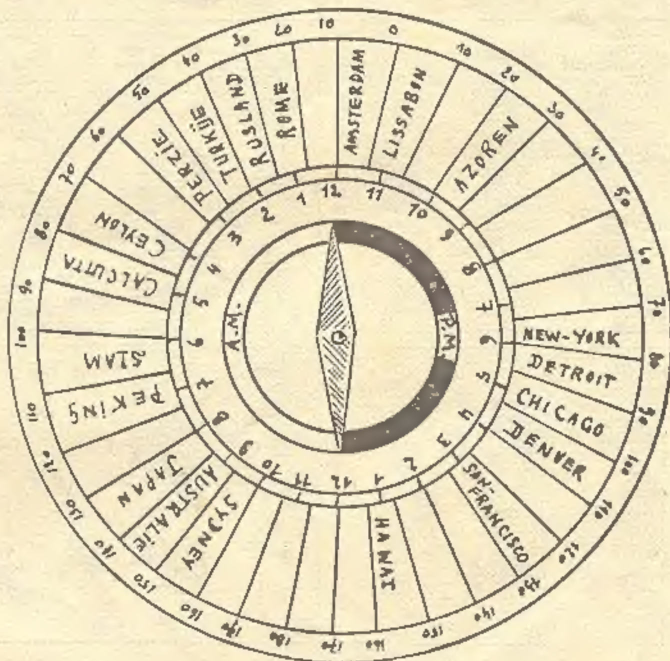
We beginnen met zes cirkels, die elkaar insluiten. De buitenste twee cirkels en de daaropvolgende twee verdelen we in 36 vakken en we verbinden die punten door rechte lijnen, zoals de spaken van een wiel. Die 36 hokjes hebben ieder een waarde van 10 graden of 40 minuten tijdsverschil.

Onze cirkel is verder verdeeld in twee gelijke helften. In de linkerhelft zien jullie staan: A.M., dat betekent: voormiddag. En in de rechter- (zwarte) helft: P. M., wat wil zeggen: namiddag. Verder schrijven we in die hokjes de namen van landen en steden zoals ze liggen op onze aardbol, d.w.z. volgens hun lengtegraad. Het centrum dezer figuur is verder ingedeeld in 24 gelijke vakjes, die de uren van dag en nacht voorstellen en genummerd van 1 tot 12 voor de voormiddag en van 1 tot 12 voor de namiddag. (Links en rechts van de naald dus.) Het cijfer 12 moet gezet worden op die lijn, die het dichtst bij de plaats ligt, waar men de klok wil gebruiken. Op ons voorbeeld staat cijfer 12 op de lijn, die 't dichtst bij Amsterdam ligt. Wanneer nu b.v. een Chinees die klok wil gebruiken, zou hij de cirkel der uren moeten veranderen en cijfer 12 tegenover Peking zetten, voordat hij er zich van kan bedienen.

We tekenen dat alles op een stevige kartonnen schijf en aan de achterzijde steken wij er een speld doorheen en wel zover dat we een magnetische kompasnaald kunnen laten rusten op de punt van de speld. Kompasjes zijn spotgoedkoop te krijgen en die naald is daar prima voor.

Wat moeten we nu doen om te weten, hoe laat of het in 'n bepaald land of stad is? Heel eenvoudig. We zoeken op de cirkel de naam van land of stad uit. En we kijken naar de stand van de zon. Dan draaien we onze schijf zo, dat die naam precies in de richting van de zon wijst. Te zelfder tijd wijst dan de blauwe punt van de magnetische naald hoe laat het in dat land is.

Nemen we b.v. 12 uur 's middags te Amsterdam. Hoe laat is 't dan te New York? Nu zit de zon in 't zuiden. Wanneer we de cirkel zo draaien, dat New York naar 't zuiden wijst, dan wijst de blauwe punt van de naald een plaatsje aan tussen 6 en 7 A.M. En dat klopt precies. Want dan is het zowat 6.40 in de voormiddag te New York. Leuk of niet?

WAAR ZITTEN ZE?

Hier vinden jullie drie zinnetjes en in elk van die zinnetjes moeten jullie twee getallen trachten te ontdekken. Volgende week op blz. 6 vinden jullie de oplossing.

1. Hij pleitte verzachtende omstandigheden voor de vierschaar.
2. De detective en de agent vonden de gestolen delfstoffen.
3. De politie nam de machine, genaamd „Lobo" in beslag.

SJORS VOORZITTER VAN DE REBELLENCLUB

EEN RAMP!

